

IETEIKUMI

KOMISIJAS IETEIKUMS

(2014. gada 9. oktobris)

par konkrētajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams *ex ante* regulējums saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2014/710/ES)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvu 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva) ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 15. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādes (BEREC) un Komunikāciju komitejas atzinumus,

tā kā:

- (1) Ar Direktīvu 2002/21/EK izveidotā elektronisko sakaru nozares tiesiskā regulējuma nolūks cita starpā ir panākt atbilstību konverģences tendencēm, un tādēļ direktīvas darbības jomā ir ietverti visi elektronisko sakaru tīkli un pakalpojumi. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/140/EK ⁽²⁾ tiesiskā regulējuma mērķis cita starpā ir pakāpeniski līdz ar konkurences attīstību samazināt nozarei specifisko *ex ante* regulējumu un, visbeidzot, panākt, lai elektronisko sakaru jomu regulētu tikai konkurences tiesību akti.
- (2) Atbilstīgi šim mērķim šā ieteikuma mērķis ir noteikt tos produktu un pakalpojumu tirgus, kuros saskaņā ar Direktīvas 2002/21/EK 15. panta 1. punktu var būt attaisnojama *ex ante* regulējuma piemērošana. Jebkuras *ex ante* regulatīvas iejaukšanās mērķis galu galā ir radīt ieguvumu galalietotājiem, mazumtirdzniecības tirgos nodrošinot pastāvīgu efektīvu konkurenci. Iespējams, valsts regulatīvās iestādes pakāpeniski spēs konstatēt, ka mazumtirdzniecības tirgi ir konkurētspējīgi pat bez vairumtirdzniecības regulējuma, jo īpaši ņemot vērā paredzamos uzlabojumus inovācijas un konkurences jomā.
- (3) Konkrēto tirgu definīcija laika gaitā var mainīties, jo var mainīties gan produktu un pakalpojumu iezīmes, gan pieprasījuma un piedāvājuma aizvietošanas iespējas. Tā kā Komisijas Ieteikums 2007/879/EK ⁽³⁾ bijis spēkā vairāk nekā sešus gadus, ir lietderīgi tagad to pārskatīt, ņemot vērā kopš tā pieņemšanas notikušo tirgus attīstību. Tādējādi šis ieteikums aizstāj Ieteikumu 2007/879/EK un sniedz norādījumus valsts regulatīvajām iestādēm attiecībā uz turpmākajiem tirgus pārskatiem.
- (4) Direktīvas 2002/21/EK 15. panta 1. punktā Komisijai prasīts noteikt tādu tirgu elektronisko sakaru nozarē, kuru iezīmes var būt par pamatu reglamentējošu pienākumu uzlikšanai saskaņā ar konkurences tiesību principiem. Tāpēc šajā ieteikumā konkurences tiesību principi izmantoti, lai definētu produktu tirgus elektronisko sakaru nozarē.

⁽¹⁾ OV L 108, 24.4.2002., 33. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Direktīva 2009/140/EK, ar ko izdara grozījumus Direktīvā 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem, Direktīvā 2002/19/EK par piekļuvi elektronisko komunikāciju tīkliem un ar tiem saistītām iekārtām un to savstarpēju savienojumu un Direktīvā 2002/20/EK par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (OV L 337, 18.12.2009., 37. lpp.).

⁽³⁾ Komisijas 2007. gada 17. decembra Ieteikums 2007/879/EK par attiecīgajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams *ex ante* regulējums saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (OV L 344, 28.12.2007., 65. lpp.).

- (5) Saskaņā ar Direktīvas 2002/21/EK 15. panta 3. punktu valsts regulatīvajām iestādēm, maksimāli ņemot vērā šo ieteikumu, saskaņā ar konkurences tiesībām ir jānosaka konkrētie tirgi atbilstīgi valsts apstākļiem, jo īpaši konkrētie ģeogrāfiskie tirgi to valstu teritorijā.
- (6) Saskaņā ar Direktīvas 2002/21/EK 16. panta 3. punktu *ex ante* reglamentējoši pienākumi tiek noteikti tikai tajos tirgos, kuros nav efektīvas konkurences. Direktīvas 27. apsvērumā paskaidrots – tie ir tirgi, kur ir viens vai vairāki uzņēmumi ar būtisku ietekmi tirgū un kur ar valsts vai Savienības konkurences tiesību tiesiskās aizsardzības līdzekļiem vien nepietiek, lai novērstu konstatēto konkurences problēmu. Turklāt efektīvas konkurences analīzei vajadzētu iekļaut analīzi par to, vai tirgus turpmāk būs konkurētspējīgs, un tādējādi, vai efektīvas konkurences trūkums ir ilgstošs.
- (7) Gan Komisijai, gan valsts regulatīvajām iestādēm sākumpunkts tādu vairumtirdzniecības tirgu noteikšanai, kuros var būt nepieciešams *ex ante* regulējums, ir atbilstīgo mazumtirdzniecības tirgu analīze. Šī mazumtirdzniecības analīze tiek veikta, ņemot vērā pieprasījuma puses un vajadzības gadījumā piedāvājuma puses aizvietojamību un raugoties no nākotnē vērstas perspektīvas noteiktā laika periodā. Saskaņā ar Direktīvas 2002/21/EK 15. panta 3. punktu definējot konkrētos tirgus, valsts regulatīvajām iestādēm būtu jānosaka ģeogrāfiska teritorija, kurā ir līdzīgi vai pietiekami vienveidīgi konkurences apstākļi un kuru var atšķirt no kaimiņos esošām teritorijām, kurās savukārt dominējošie konkurences apstākļi ir ievērojami atšķirīgi, un jo īpaši būtu jāņem vērā tas, vai iespējams BIT operators rīkojas vienveidīgi visā tīkla teritorijā vai arī saskaras ar ievērojami atšķirīgiem konkurences apstākļiem, kuri dažās jomās tā darbību ierobežo, bet citās neierobežo.
- (8) Būtu jānovērtē, vai, raugoties no nākotnē vērstas perspektīvas, mazumtirdzniecības tirgos ir efektīva konkurence, ja nav tāda regulējuma, kura pamatā ir konstatēta būtiska ietekme tirgū. No otras puses, analizē būtu jāņem vērā tādu citu veidu regulējumu ietekme visā attiecīgajā laikposmā, kas piemērojami konkrētajam mazumtirdzniecības tirgum un saistītajam vairumtirdzniecības tirgum vai tirgiem.
- (9) Veicot tirgus analīzi saskaņā ar Direktīvas 2002/21/EK 16. pantu, tirgus būtu jānovērtē no nākotnē vērstas perspektīvas, sākot ar pašreizējiem tirgus apstākļiem. Analīzē, ņemot vērā sagaidāmo vai paredzamo tirgus attīstību, būtu jānovērtē, vai tirgus būs konkurētspējīgs arī turpmāk un vai konkurences trūkums var būt ilgstošs ⁽¹⁾.
- (10) Ja, raugoties no nākotnē vērstas perspektīvas, attiecīgajā mazumtirdzniecības tirgū nav efektīvas konkurences un ja tajā nav *ex ante* regulējuma, saskaņā ar Direktīvas 2002/21/EK 16. pantu būtu jānovērtē atbilstīgais(-ie) vairumtirdzniecības tirgus(-i), kuros var būt nepieciešams *ex ante* regulējums. Analizējot robežas un ietekmi tirgū atbilstīgajā(-os) konkrētajā(-os) vairumtirdzniecības tirgū(-os), lai noskaidrotu, vai tajā/tajos ir efektīva konkurence, būtu jāņem vērā tiešie un netiešie konkurences ierobežojumi neatkarīgi no tā, vai šie ierobežojumi izriet no elektronisko sakaru tīkliem, elektronisko sakaru pakalpojumiem vai cita veida pakalpojumiem vai lietojumiem, ko var salīdzināt no galalietotāju viedokļa ⁽²⁾. No otras puses, ja, raugoties no nākotnē vērstas perspektīvas, attiecīgajā mazumtirdzniecības tirgū ir efektīva konkurence, bet atbilstīgajā(-os) konkrētajā(-os) tirgū(-os) nav vairumtirdzniecības *ex ante* regulējuma, valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāsecina, ka vairumtirdzniecības līmenī regulējums vairs nav vajadzīgs. Šādā gadījumā atbilstīgais(-ie) konkrētais(-ie) vairumtirdzniecības tirgus(-i) būtu jānovērtē, lai varētu atcelt *ex ante* regulējumu. Ja piegādes ķēdē vairumtirdzniecības tirgi ir vertikāli saistīti, vispirms jāanalizē tas vairumtirdzniecības tirgus, kas ir pats augšējais, raugoties no attiecīgā mazumtirdzniecības tirgus pozīcijas.
- (11) Pielikumā uzskaitītajos vairumtirdzniecības tirgos var būt šādas iezīmes, kas ir par pamatu *ex ante* regulējumam, jo kopumā tie atbilst turpmāk minētajiem trim kumulatīvajiem kritērijiem, kuri tika arī izmantoti tādu tirgu noteikšanai ieteikuma iepriekšējās versijās, kam var būt nepieciešams *ex ante* regulējums. Pirmais kritērijs – ienākšanai tirgū ir augsti un ilglaicīgi šķēršļi. Tomēr, tā kā elektronisko sakaru tirgi ir dinamiski un to darbība ir specifiska, tad, veicot uz nākotni vērsto analīzi, lai noteiktu, kuriem konkrētajiem tirgiem varētu būt jāpiemēro *ex ante* regulējums, būtu jāņem vērā arī iespējas pārvarēt ienākšanas šķēršļus attiecīgajā laikposmā. Otrais kritērijs ir atbilde uz jautājumu, vai tirgus struktūra ir vēsta uz efektīvu konkurenci attiecīgajā laikposmā. Piemērojot šo

⁽¹⁾ 20. punkts Komisijas pamatnostādņēs par tirgus analīzi un būtiskas ietekmes tirgū novērtējumu saskaņā ar Kopienas reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem (2002/C 165/03).

⁽²⁾ Piemēram, OTT (*over-the-top*) pakalpojumi, kuru tehnoloģiju attīstība var izraisīt to apjoma pastāvīgu pieaugumu turpmākajos gados, kaut arī pašlaik tos nevar uzskatīt par tiešu aizstājēju pakalpojumiem, ko sniedz elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji.

kritēriju, jāizpēta, kāds ir uz infrastruktūru balstītās un cita veida konkurences stāvoklis papildus šķēršļiem iekļūšanai tirgū. Ar trešo kritēriju pārbauda, vai attiecīgās tirgus nepilnības nevarētu pienācīgi labot ar konkurences noteikumiem vien. Galvenie aspekti, kas jāapsver, novērtējot pirmo un otro kritēriju, ir tie paši, kurus novērtē, veicot uz nākotni vērsto tirgus analīzi, lai noteiktu, vai pastāv būtiska ietekme tirgū. Jo īpaši jāapsver aspekti saistībā ar ienākšanas šķēršļiem, ja nav regulējuma (tai skaitā zaudēto izmaksu apjoms), tirgus struktūru, tirgus darbību un tirgus dinamiku, tostarp tādi aspekti kā tirgus daļas un tendences, tirgus cenas un tendences, kā arī konkurējošo tīklu vai infrastruktūru izplatība un pārklājums.

- (12) Attiecībā uz pirmo kritēriju šā ieteikuma kontekstā svarīgi ir divi ienākšanas šķēršļu veidi: strukturālie šķēršļi un juridiskie jeb regulatīvie šķēršļi. Strukturālie šķēršļi ienākšanai ir sākotnējās izmaksas vai pieprasījuma apstākļi, kas nozarē ilgi darbojošos uzņēmumu un jaunienācēju starpā rada asimetriskus nosacījumus un tādējādi jaunienācējiem traucē vai neļauj ienākt tirgū. Piemēram, var uzskatīt, ka augsti strukturālie šķēršļi pastāv tad, ja tirgum raksturīgas absolūtas izmaksas priekšrocības, nozīmīgi apjomradīti ietaupījumi un/vai diversifikācijas radīti ietaupījumi, ražošanas jaudu nepietiekamība un lielas zaudētās izmaksas. Saistīts strukturālais šķērslis var pastāvēt arī tad, ja pakalpojuma sniegšanai nepieciešams tīkla komponents, kuru nevar tehniski dublēt vai kura dublēšanas izmaksas dublēšanu padara konkurentiem neizdevīgu.
- (13) Juridiskie vai regulatīvie šķēršļi nav saistīti ar ekonomikas apstākļiem, bet izriet no likumdošanas, administratīvajiem vai citiem pasākumiem, kam ir tieša ietekme uz ienākšanas apstākļiem un/vai operatoru pozicionēšanu konkrētajā tirgū. Viens piemērs juridiskiem vai regulatīviem šķēršļiem, kas traucē vai neļauj ienākt tirgū, ir tādu uzņēmumu skaita ierobežojums, kuriem ir piekļuve frekvenču spektram, kas vajadzīgs, lai sniegtu uz to balstītus pakalpojumus. Citi juridisko vai regulatīvo šķēršļu piemēri ir cenu kontrole vai citi uzņēmumiem noteikti ar cenām saistītie pasākumi, kas ietekmē ne tikai ienākšanu, bet arī uzņēmumu pozicionēšanu tirgū. Juridiskie vai regulatīvie šķēršļi, kuri, visticamāk, tiks likvidēti attiecīgā laikposmā, parasti nebūtu jāuzskata par ienākšanas šķēršļiem, kas ļautu izpildīt pirmo kritēriju.
- (14) Ienākšanas šķēršļu nozīme var arī mazināties tādu jauninājumu virzītu tirgu gadījumā, kam raksturīgs pastāvīgs tehnoloģiskais progress. Šādos tirgos konkurences ierobežojumus bieži vien rada pašlaik tirgū vēl neesošo, bet potenciālo konkurentu jauninājumu iespējamība. Jauninājumu virzītos tirgos dinamiska vai ilgtermiņa konkurence var būt starp uzņēmumiem, kuri ne vienmēr ir konkurenti jau izveidotā "statiskajā" tirgū. Šajā ieteikumā ir noteikti tirgi, kuros tiek paredzēta ienākšanas šķēršļu izzušana pārskatāmā laikposmā. Novērtējot, vai ienākšanas šķēršļi varētu turpmāk pastāvēt gadījumā, ja regulējumu neieviestu, jāizpēta, pirmkārt, vai šajā nozarē jaunu dalībnieku ienākšana tirgū ir notikusi bieži un bijusi veiksmīga un, otrkārt, vai šī ienākšana ir bijusi (jeb arī ir gaidāms, ka turpmāk tā būs) pietiekami ātra un noturīga, lai ierobežotu tirgus ietekmi. Tas, cik nozīmīgi ir ienākšanas šķēršļi, būs atkarīgs cita starpā no produkcijas minimālā efektivitātes apjoma un zaudētajām izmaksām.
- (15) Pat tad, ja tirgum ir raksturīgi augsti ienākšanas šķēršļi, tajā var būt citi strukturālie faktori, kas tomēr attiecīgā laikposmā sekmē tirgus kļūšanu par tādu, kurā valda efektīva konkurence. Virzība uz efektīvu konkurenci nozīmē, ka tirgus kļūs par tādu, kurā ir efektīvas konkurences apstākļi un kuram nepiemēro *ex ante* regulējumu, vai nu pārskata perioda laikā, vai pēc pārskata perioda, ja vien pārskata periodā būs skaidri vērojamas pozitīvas pārmaiņas tirgū. Tirgus dinamiku var nodrošināt, piemēram, tehnoloģiju attīstība vai produktu un tirgu konverģence, kas var izraisīt to, ka operatori, kuri ir aktīvi atšķirīgu produktu tirgos, rada konkurences ierobežojumus viens otram. Tas var notikt arī tirgos ar ierobežotu, bet pietiekami lielu uzņēmumu skaitu, kuriem ir atšķirīgas izmaksu struktūras un kuri šajos tirgos saskaras ar cenu ziņā elastīgu pieprasījumu. Var būt arī tirgus ietilpības pārpalikums, kas parasti sniedz iespēju konkurējošiem uzņēmumiem, reaģējot uz cenu pieaugumu, ļoti ātri palielināt produkciju. Šādos gadījumos tirgus daļas laika gaitā var mainīties un/vai var novērot cenu samazināšanos.
- (16) Trešais kritērijs palīdz novērtēt, cik piemēroti ir korektīvie pasākumi, kurus var noteikt saskaņā ar konkurences tiesībām ar mērķi risināt konstatētās pastāvīgās tirgus nepilnības, jo īpaši, ņemot vērā to, ka ar *ex ante* reglamentējošiem pienākumiem var efektīvi novērst konkurences tiesību pārkāpumus. Situācijās, kad, piemēram, pastāvīgu tirgus nepilnību labošanai ir vajadzīga nozīmīga iejaukšanās vai nepieciešama bieža un/vai savlaicīga iejaukšanās, konkurences tiesību pasākumu piemērošana, visticamāk, būs nepietiekama. Tāpēc *ex ante* regulējums būtu jāuzskata par piemērotu papildinājumu konkurences tiesībām tādos gadījumos, kad, piemērojot konkurences tiesības vien, nevarētu pienācīgi labot konstatētās pastāvīgās tirgus nepilnības.

- (17) Šo trīs kumulatīvo kritēriju piemērošanai būtu jāierobežo to tirgu skaits elektronisko sakaru nozarē, kuros piemēro *ex ante* reglamentējošus pienākumus, tādējādi palīdzot sasniegt vienu no regulatīvo pamatprincipu mērķiem, proti, līdz ar konkurences attīstību šajos tirgos pakāpeniski samazināt nozarei specifisko *ex ante* regulējumu. Neatbilstība jebkuram no trim kritērijiem norādītu, ka tirgus nebūtu jāatzīst par tādu, kam var būt nepieciešams *ex ante* regulējums.
- (18) *Ex ante* regulējums, kas noteikts vairumtirdzniecības līmenī, būtu jāuzskata par pietiekamu, lai atrisinātu iespējamās konkurences problēmas saistītajā(-os) lejupējā(-os) tirgū(-os). Lejupējam tirgum būtu jāpiemēro *ex ante* regulējums tikai tad, ja konkurencei šajā tirgū joprojām ir būtiska ietekme par spīti tam, ka *ex ante* regulējums pastāv saistītajā(-os) vairumtirdzniecības augšupējā(-os) tirgū(-os). Ņemot vērā progresu konkurences jomā, kas panākts, pateicoties regulējumam, šajā ieteikumā ir noteikti tikai konkrētie tirgi vairumtirdzniecības līmenī. Tiek uzskatīts, ka ar minēto tirgu regulējumu var novērst efektīvas konkurences trūkumu vairumtirdzniecības līmenī, kas savukārt rada konstatētās tirgus nepilnības saistītajos mazumtirdzniecības tirgos. Ja valsts regulatīvā iestāde tomēr pierāda, ka regulatīvi pasākumi vairumtirdzniecības tirgū bijuši nesekmīgi, konkrētajam mazumtirdzniecības tirgum var būt nepieciešams *ex ante* regulējums, ja vien valsts regulatīvā iestāde ir konstatējusi, ka ir veikta šajā ieteikumā aprakstītā trīs kritēriju pārbaude.
- (19) Pielikumā uzskaitītie tirgi ir noteikti, pamatojoties uz iepriekš minētajiem trim kumulatīvajiem kritērijiem. Valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāsaik ar pieņemumu, ka šajos tirgos trīs minētie kritēriji ir izpildīti. Tomēr, ja valsts regulatīvā iestāde secina, ka, vairumtirdzniecības līmenī nepastāvot regulējumam, mazumtirdzniecības tirgū(-os), kā definēts, ir ilgtspējīga konkurence, tai arī būtu jāsecina, ka vairumtirdzniecības līmenī *ex ante* regulējums vairs nav vajadzīgs.
- (20) Attiecībā uz pielikumā uzskaitītajiem tirgiem valsts regulatīvā iestāde var tomēr uzskatīt, ka, pamatojoties uz konkrētas valsts apstākļiem, ir lietderīgi veikt pašai savu trīs kritēriju pārbaudi. Pēc tam valsts regulatīvā iestāde var secināt, vai valsts apstākļos trīs kritēriju pārbaudes rezultāts ir vai nav pozitīvs. Ja trīs kritēriju pārbaudes rezultāts nav pozitīvs attiecībā uz konkrēto tirgu, kas uzskaitīts ieteikumā, valsts regulatīvajai iestādei nebūtu jāuzliek reglamentējoši pienākumi šajā tirgū.
- (21) Valsts regulatīvās iestādes drīkst noteikt citus tirgus, kas nav minēti šajā ieteikumā, un piemērot tiem trīs kritēriju pārbaudi. Jo īpaši, ja valsts regulatīvās iestādes, secinot, ka mazumtirdzniecības tirgū nav efektīvas konkurences un *ex ante* regulējuma, plāno regulēt atbilstīgo(-os) vairumtirdzniecības tirgu(-us) un šis/šie tirgus(-i) nav uzskaitīti (-i) ieteikumā, tām vienmēr būtu jāveic trīs kritēriju pārbaude. Tādā gadījumā vispirms jāanalizē tas vairumtirdzniecības tirgus, kas vertikālajā piegādes ķēdē ir pats augšējais, raugoties no attiecīgā mazumtirdzniecības tirgus pozīcijas. Lai noteiktu, vai līdz mazumtirdzniecības tirgu(-us) līmenim pakārtotajos tirgos pastāv efektīva konkurence tad, ja augšupējos tirgos ir ieviests regulējums, valsts regulatīvajai iestādei būtu jāveic pakāpeniska to tirgu analīze, kas ir pakārtoti regulētam ieguldījumam augšupējā tirgū.
- (22) Lai novērtētu, vai, pamatojoties uz attiecīgajiem valsts apstākļiem, attiecīgos tirgos vēl joprojām var būt nepieciešams *ex ante* regulējums, valsts regulatīvajām iestādēm trīs kritēriju pārbaude būtu jāpiemēro arī tiem tirgiem, kas uzskaitīti Komisijas Ieteikuma 2003/311/EK ⁽¹⁾ pielikumā un Ieteikuma 2007/879/EK pielikumā, bet kas vairs nav minēti šā ieteikuma pielikumā, ja tie patlaban tiek regulēti atbilstoši valsts apstākļiem.
- (23) Saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK jauniem tirgiem nevajadzētu noteikt neatbilstošus *ex ante* reglamentējošus pienākumus pat tad, ja tajos ir konstatētas pirmienācēja priekšrocības. Par jauniem tirgiem uzskata tādus tirgus, kas ietver produktus vai pakalpojumus, attiecībā uz kuriem to novitātes dēļ grūti paredzēt pieprasījuma apstākļus vai ieešanas tirgū un piedāvājuma nosacījumus, un kam tāpēc ir grūti piemērot iepriekš minēto trīs kritēriju pārbaudi. Kā noteikts Direktīvas 2002/21/EK 8. pantā, lai veicinātu jauninājumus, jauniem tirgiem neuzliek

(¹) Komisijas 2003. gada 11. februāra Ieteikums 2003/311/EK (OV L 114, 8.5.2003., 45. lpp.).

neatbilstošus *ex ante* reglamentējošus pienākumus; tajā pašā laikā jānovērs, ka vadošais uzņēmums ierobežo piekļuvi šādam tirgum, kā norādīts arī Komisijas pamatnostādnes par tirgus analīzi un būtiskas ietekmes tirgū novērtējumā saskaņā ar Kopienas reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem⁽¹⁾. Jau izveidotas tīkla infrastruktūras pakāpenisku atjauninājumu rezultātā reti veidojas jauns tirgus. Produkta aizvietojamības trūkums jākonstatē gan no pieprasījuma, gan piedāvājuma puses, un tikai pēc tam var secināt, ka tas neietilpst jau izveidotā tirgū. Jaunu mazumtirdzniecības pakalpojumu rašanās var izraisīt jauna, atvasināta vairumtirdzniecības tirgus izveidi, ja šādus mazumtirdzniecības pakalpojumus nevar nodrošināt, izmantojot jau ieviestos vairumtirdzniecības produktus.

- (24) Valsts regulatīvās iestādes dara pieejamus Komisijai, BEREC un citām valsts regulatīvajām iestādēm tā trīs kritēriju testa rezultātus, kas veikts saskaņā ar šo ieteikumu un uz ko attiecas Direktīvas 2002/21/EK 7. panta 3. punkta darbības joma. Ja netiek ziņots par to pasākumu projektiem, kas ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm, kā minēts Direktīvas 2002/21/EK 38. apsvērumā, pret attiecīgo dalībvalsti var ierosināt pienākumu neizpildes procedūru.
- (25) Šā ieteikuma pielikumā sniegtajā tirgu sarakstā vairs nav iekļauti divi tirgi, kas bija uzskaitīti Ieteikumā 2007/879/EK (tirgus Nr. 1 un 2), jo tie nav izturējuši trīs kritēriju pārbaudi. Dalībvalstu starpā var būt zināmas atšķirības attiecībā uz sagaidāmo vai paredzamo tirgus attīstību, kas pamato šo konstatējumu Savienības līmenī, tāpēc konkrētas valsts apstākļi var būt iemesls valsts regulatīvajai iestādei uzskatīt, ka Ieteikumā 2007/879/EK minētajā tirgū Nr. 1 vai citos mazumtirdzniecības tirgos, kas saistīti ar Ieteikumā 2007/879/EK minēto tirgu Nr. 2, pagaidām nav efektīvas konkurences, raugoties no nākotnē vērstas perspektīvas, un tajos nav atbilstīgi un samērīgi vairumtirdzniecības tiesiskās aizsardzības līdzekļi. Tādā veidā valsts regulatīvās iestādes varētu pamatot turpmāku *ex ante* regulatīvu iejaukšanos vairumtirdzniecības līmenī, ar nosacījumu, ka valsts apstākļos trīs kritēriju pārbaude ir apmierinoša attiecībā uz nākamo pārskata periodu. Lai gan Ieteikumā 2007/879/EK minēto tirgu Nr. 4, 5 un 6 robežas ir noteiktas atkārtoti, pārējos tirgos, kas uzskaitīti Ieteikumā 2007/879/EK, joprojām ir vajadzīgs *ex ante* regulējums. Valsts regulatīvās iestādes, nodalot šos tirgus, ņem vērā attiecīgās valsts apstākļus,

IR PIEŅĒMUSI ŠO IETEIKUMU.

1. Atbilstīgi Direktīvas 2002/21/EK 15. panta 3. punktam nosakot valsts apstākļiem atbilstīgus konkrētos tirgus, valsts regulatīvajām iestādēm jāanalizē pielikumā noteiktie produktu un pakalpojumu tirgi.
2. Nosakot tirgus, kas nav minēti pielikumā, valsts regulatīvajām iestādēm jāpierāda – un Komisija to pārbaudīs –, ka ir izpildīti šādi trīs kumulatīvi kritēriji:
 - a) augsti un ilglaicīgi strukturāli, juridiski vai regulatīvi šķēršļi iekļūšanai tirgū;
 - b) tāda tirgus struktūra, kas nav vērsta uz efektīvu konkurenci attiecīgajā laikposmā, ņemot vērā to, kāds ir uz infrastruktūru balstītās un cita veida konkurences stāvoklis papildus šķēršļiem iekļūšanai tirgū;
 - c) konkurences tiesību piemērošana vien ir nepietiekams pasākums, lai pienācīgi labotu konstatētās tirgus nepilnības.
3. Uzskatot, ka kādā no pielikumā noteiktajiem tirgiem var nebūt nepieciešams *ex ante* regulējums konkrētas valsts apstākļos, valsts regulatīvajām iestādēm būtu jāpierāda – un Komisija to pārbaudīs –, ka nav izpildīts vismaz viens no 2. punktā minētajiem trim kritērijiem.
4. Valsts regulatīvajām iestādēm jāņem vērā visi attiecīgie konkurences ierobežojumi neatkarīgi no tā, vai šādu ierobežojumu avoti ir uzskatāmi par elektronisko sakaru tīkliem, elektronisko sakaru pakalpojumiem vai cita veida pakalpojumiem vai lietojumiem, ko var salīdzināt no galalietotāja viedokļa.

⁽¹⁾ Komisijas pamatnostādnes (OVC 165, 11.7.2002., 6. lpp.).

5. Šis ieteikums neskar tirgus definīcijas, tirgus analīžu rezultātus un reglamentējošus pienākumus, ko valsts regulatīvās iestādes noteikušas saskaņā ar Direktīvas 2002/21/EK 15. panta 3. punktu un 16. pantu pirms šā ieteikuma pieņemšanas datuma.
6. Šis ieteikums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 2014. gada 9. oktobrī

Komisijas vārdā –
Komisijas priekšsēdētāja vietniece
Neelie KROES

PIELIKUMS

- Tirgus Nr. 1. Vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšana fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos
- Tirgus Nr. 2. Vairumtirdzniecības līmeņa balss savienojuma pabeigšana individuālos mobilajos tīklos
- Tirgus Nr. 3. a) Vairumtirdzniecības līmeņa vietēja piekļuve fiksētā vietā
b) Plašpatēriņa produktu vairumtirdzniecības līmeņa centralizēta piekļuve fiksētā vietā
- Tirgus Nr. 4. Vairumtirdzniecības līmeņa augstas kvalitātes piekļuve fiksētā vietā
-